

Zprávy

Prof. PhDr.
JIRÍ HOSKOVEC, CSc.
(19. 2. 1933 – 11. 7. 2011)

Profesor Jiří Hoskovec se narodil 19. února 1933 v Ústí nad Labem. Po maturitě v Praze začal studovat na Filozofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci v roce 1951. V Praze tehdy jeho přijetí ke studiu na vysokou školu nebylo průchodné. Jeho zájem o psychologii ovlivnila již kolem jeho patnácti let americká práce profesora S. Sargenta *Základy psychologie - Základní učení velkých psychologů*. I když v Olomouci studoval jen jeden semestr, byla to doba, která mu pomohla orientovat se lépe v problematice, doba, která měla velký význam pro jeho pozdější zaměření na historii psychologie. Navštěvoval psychologické přednášky A. Jochmannové a J. Kantorkové, fyziologické přednášky J. Mělký. Oficiálně měl ale zapsán obor filosofie – dějepis. V Olomouci tehdy přednášeli filosofové J. L. Fischer, J. Otáhalová, M. Sobotka a historii českých zemí J. Polišenský a J. Poulík. Z. Kristen z pomocných věd historických jej učil odborné práci archivní, což později oceňoval jako výbornou přípravu pro své průzkumy v evropských i amerických archivech.

Od druhého semestru prvního ročníku až do čtvrtého semestru studoval Jiří Hoskovec již oficiálně psychologii na Karlově univerzitě v Praze. V pátém a šestém semestru studoval na Komenského univerzitě v Bratislavě. Tam jej nejvíce zaujaly přednášky A. Jurovského.

Od šestého semestru až do konce studia v roce 1956 studoval opět v Praze, zejména u J. Doležala, J. Stavěla, V. Příhody a V. Tardyho. Jeho diplomová práce byla zaměřena na možnosti hypnózy a sugescí jako výzkumné metody. Esenci této práce publikoval v *Československé psychologii* (1958, 2, 147-154).

Po ukončení studia nastoupil nejprve jako odborný pracovník ve Výzkumném ústavu bezpečnosti práce v Praze a působil tam v letech 1956 až 1960. Od roku 1960 pracoval v Psychologickém ústavu Univerzity Karlovy a později na katedře psychologie FF UK Praha. V roce 1965 se stal kandidátem psychologických věd, v roce 1967 byl zařazen na místo samostatného vědeckého pracovníka. V době tzv. normalizace nebyl jeho další kvalifikační postup možný. Až v roce 1991 se stal vedoucím vědeckým pracovníkem a v červnu téhož roku docentem. S účinností od

1. května 1995 byl jmenován profesorem pro obor psychologie.

Jeho profesní život znamenal mnohaletou úspěšnou vědecko-výzkumnou činnost základního i aplikovaného charakteru. Tuto činnost lze hodnotit jako velmi rozsáhlou a hodnotnou. Měl mnoho odborných zájmů. Zabýval se například výzkumem aplikačních možností hypnosugescie, jak v Praze, tak i při studijním pobytu na Stanford University (v letech 1966 a 1995). V souvislosti s výzkumem hypnózy navštívil také dvakrát Japonsko (v letech 1967 a 1987), zejména Kyushu University. Výsledkem jeho cest bylo mimo jiné i to, že texty o hypnóze a sugesci, vydané v roce 1970, později přepracoval spolu s dcerou Simonou, také psychologickou, a publikoval v nové knize o psychologii hypnózy a sugescí v roce 1998.

Soustředil se na výzkum historie pražské univerzitní psychologie a hodnocení jejího významu pro světovou psychologii. Zaměřil se především na tyto osobnosti: J. E. Purkyně, G. A. Lindnera, Ch. von Ehrenfelse, E. Heringa, E. Macha, J. Lindworského a E. Utitze.

Završující práci představuje publikace *Tajemství experimentální psychologie*, která shrnuje dvacetileté vědecké úsilí proniknout do podstaty a povahy převážně kontinuálního, ale v řadě případů a hledisek komplementárního a protikladného vývoje experimentální psychologie od elementarismu k holismu, od strukturalismu k funkcionalismu, od raného extrémního behaviorismu k neobehaviorismu, od reflexologie a reaktologie k psychologii činnosti. Základní zdroje tohoto složitého vývoje postihuje a analyzuje v rámci rozvíjení psychologie jako vědy, ale i v širších společenských, politických, ekonomických i vědních souvislostech. Měl láskyplný celoživotní vztah k historickým laboratorním přístrojům, které se zvláštní radostí a hlubokým vhladem do dějin experimentální psychologie prezentoval při vhodných příležitostech, například při pražském kongresu Evropské asociace psychologie práce a organizace (EAWOP).

Podílel se na řešení mnoha výzkumných programů. Lze uvést například: Podmínky činnosti mladých pracovníků v systémech lidí – technická zařízení, Individuální a skupinové řešení problémů, Řízení individuální a společné činnosti, Výzkum zákonitostí rozvoje meziosobních vztahů v podmínkách spolupráce. Velký byl i počet

výzkumných projektů v rámci mezinárodní spolupráce, jako byla ve spolupráci s kanadskou univerzitou v Ottawě validizace indikátorů typů osobnosti (Myers-Briggs).

Dominantní v jeho odborném zaměření byla též oblast psychologie práce a organizace a zejména dopravní psychologie. Profesor Jiří Hoskovec výrazně přispěl k systematickému zpracování historie těchto oborů u nás a rovněž k jejich rozvoji z hlediska teoretického, metodického i aplikačního. Realizovaných dopravně psychologických výzkumů byl značný počet. Výsledky byly publikovány v mnoha monografiích (například Psychologie a fyziologie řidiče, Psychologie a technika výcviku řidičů, Výcvik na autocvičisti, Starší řidiči za volantem, Trenažéry včera, dnes a zítra, Modelování a pracovní dovednosti, Psychologie bezpečné jízdy, Technické simulační prostředky a rozvoj činnosti člověka, Psychologie v dopravě, Psychologie ve světě práce, Psychologická prevence nehod - Teorie a praxe, Bezpečná mobilita ve stáří) i odborných článků. Významně obohatily i praxi v oblasti zvyšování bezpečnosti dopravy. Příkladem může být návrh i ověřování efektivitu systému přípravy řidičů s použitím československých trenažérů i v zahraničí v období šedesátých až osmdesátých let minulého století.

Jeho pedagogická činnost byla bohatá. Řadu let přednášel mimo jiné obecnou psychologii, psychologickou metodologii a historii evropské a americké psychologie. Své přednášky opíral o poznatky a zkušenosti získané ve výzkumné práci. Vedl diplomové, rigorózní i disertační práce. Byl oblíbeným pedagogem.

Nikdy nebyl členem žádné politické strany. V období před listopadem 1989 pracovala manželka profesora Jiřího Hoskovce Edith v obchodním oddělení rakouského vyslanectví v Praze, což vedlo ke tlaku na navázání spolupráce se státní bezpečností. O morálním kreditu profesora Jiřího Hoskovce svědčí, jak tomuto tlaku čelil.

Na sněmu českých psychologů v Praze – Libni byl 19. 12. 1989 zvolen do koordinačního výboru Občanského fóra psychologů českých zemí. V roce 1990 byl zvolen předsedou Akademické rady FF UK a v tomtéž roce členem Akademického senátu Univerzity Karlovy, kde pracoval po dvě funkční období.

K jeho odbornému růstu přispěly i studijní zahraniční pobyty, a to v letech 1965 a 1971 na Lehigh University v Bethlehemu (USA), v roce 1966 na Stanford University v Kalifornii (USA), v letech 1968-1969 v Dopravním psychologickém ústavu ve Vídni a v roce 1983 na Acron University v Ohio (USA). Výrazně usiloval o prohlubování mezinárodní spolupráce. Svědectvím o tom bylo i jeho aktivní působení v různých domácích i zahraničních společnostech. Z domácích to byla především

Československá, nyní Českomoravská psychologická společnost, ze zahraničních American Society of Clinical Hypnosis (USA), Asociación Internacional de Investigación Científica de la Hipnosis (Argentina), New York Academy of Sciences (USA), Obščestvo teoretičeskogo i eksperimentalnogo gipnoza (Rusko), International Society for the History of the Behavioral and Social Sciences (USA), International Society of Hypnosis (Austrálie), European Society for the History of the Behavioral and Social Sciences (Holandsko) a další.

Publikační činnost profesora Jiřího Hoskovce je rozsáhlá. Publikoval v nejrůznějších jazycích. Kromě češtiny a běžných světových jazyků též ve španělštině a japonštině. Byl autorem či spoluautorem mnoha učebnic, skript, monografií, odborných studií a článků.

Aktivně se účastnil řady vědeckých konferencí, symposií a kongresů v Evropě, Americe a Asii.

Jeho práce byly často citovány a pozitivně hodnoceny i v zahraničí. Byly předmětem recenzí v časopisech Zeitschrift für Psychologie, Voprosy psichologii, Journal of Hypnosis, Przeglad psychologiczny, Revista de Psihologie, Psychologie und Geschichte, Journal of the History of the Behavioral Sciences a dalších.

Profesor Jiří Hoskovec si velmi vážil toho, že byl nominován Unii Psychologických Asociací ČR na udělení Ceny Wilhelma Wundta a Williama Jamese 2009 v Oslu a že byl v roce 2010 jmenován čestným členem Asociace dopravních psychologů ČR.

Projevem mezinárodního uznání bylo též to, že jeho jméno s charakteristikou je zařazeno ve velké americké publikaci J. Corsiniho Encyclopedia Psychologica a v anglické publikaci International Leaders in Achievement.

Jiří Hoskovec se i po odchodu do důchodu roce 1998 jako emeritní profesor velmi zajímal o dění na katedře psychologie i v Českomoravské psychologické společnosti a pokračoval v odborných aktivitách. Jeho kolegové a přátelé na něm oceňovali zejména značnou odbornou erudici, kultivovanou toleranci a nezištnou spolupráci. Velmi rád se setkával se slovenskými kolegy a s potěšením na Slovensko cestoval.

V neposlední řadě se musíme zmínit o Jiřím Hoskovcovi - redaktorovi. Celý jeho život byl a je spojen s vydáváním časopisu Psychologie v ekonomické praxi, jehož dějiny byly a jsou dějinami československé a české aplikované psychologie, především však psychologie práce a organizace. Dalším časopisem, kterému se intenzivně věnoval, byl časopis Studia Psychologica, vydávaný Ústavem experimentální psychologie v Bratislavě. Časopisem Jiřimu Hoskovcovi nejmilejším však byla v posledních letech Československá psychologie. Poté, co

v ní už v šedesátých letech několik let působil jako výkonný redaktor a od r. 1991 jako člen redakční rady, se stal v roce 2004 jejím vedoucím redaktorem a začalo - bohužel jenom sedmileté - období intenzivní pravidelné spolupráce v redakční radě a především ve výkonné redakci, v trojici s ním a s kolegyní Ivou Šolcovou. Naše časté konzultace se zdaleka neomezovaly pouze na časopis, ale jejich předmětem byly otázky týkající se rozvoje celého oboru psychologie a i dalších společenských věd, například sociologie. Rozhled, přehled a nadhled profesora Jiřího Hoskovece, imponujícího noblesního gentlemana, skutečného aristokrata ducha, byl obdivuhodný a především inspirující a motivující.

V době jeho nemoci jsme za ním chodili do nemocnice i domů, pokud to bylo možné. Všechna ta setkání byla zvláštním způsobem obohacující. Když už jsme si mysleli, že má vyhráno a příští jednání redakční rady po letních prázdninách bude už zase řídit osobně, přišla v té chvíli už nečekaná a zdrcující zpráva o jeho odchodu.

D. Heller, J. Štikar

BIBLIOGRAFIE

Monografie

- Bena, E., Hoskovec, J., Štikar, J. (1962, 1968): Psychologie a fyziologie řidiče. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Řičan, P., Mehl, J. (1963): Významový slovník základních psychometrických termínů. Praha, Čs. psychologická společnost při ČSAV. (česky, anglicky, německy).
- Bena, E., Hoskovec, J., Štikar, J. (1964): Psychologija i fiziologija na šofjora. (Psychologie a fyziologie řidičů). Sofia, Profizdat.
- Bena, E., Hoskovec, J., Štikar, J. (1964): Psychologia i fiziologia kierowcy. (Psychologie a fyziologie řidičů). Warsaw, Wydawnictwo Komunikacji i Łączności.
- Bena, E., Hoskovec, J., Štikar, J. (1965): Psychologija i fiziologija šofera. (Psychologie a fyziologie řidičů). Moscow, Transport.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1966): Psychologie a technika výcviku řidičů. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J. (1967, 1969, 1970): Psychologie hypnózy a sugesce. Praha, Academia.
- Hoskovec, J., Biehl, B. M. (1968): Driving simulators for research purposes. Vienna, Road Safety Board, Verkehrspsychologisches Institut.
- Hoskovec, J., Biehl, B. M. (1968): New Additional instruments for driver research laboratories and/or cars. Vienna, Road Safety Board, Verkehrspsychologisches Institut.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1969, 1975): Psychologia i technika szkolenia kierowców. (Psychologie a technika výcviku řidičů). Warsaw, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1970): Mládež a silniční doprava. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J. (1970): Teorie hypnózy. Praha, Univerzita Karlova.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1972, 1974): Starší řidič za volantem. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1972): Výcvik řidičů a psychologie. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Štikar, J., Stejskal, L. (1973): Výchovné prostředky a dopravní bezpečnost. Praha, BESIP.
- Hoskovec, J., Štikar, J., Pour, J. (1973): Výcvik na autocvičisti. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1973): Psychologické kompendium pro pracovníky v silniční dopravě: Část: Úvod do psychologie v dopravě. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Stýblo, R., Štikar, J. (1974): Měření reakcí řidičů ve vozidle: Vypracování návrhu osnov pro výcvik řidičů. Praha, Ústav silniční a městské dopravy.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1975): Obučenje voždeniju avtomobilja na avtoploščadkach. Moskva, Transport.
- Hoskovec, J. et al. (1976): Trenažéry včera, dnes a zítra. Praha, Naše vojsko.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1976, 1988): Dokumentační informace v psychologii. Praha, SPN.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1976): Teorie nehod a metody psychologické prevence. Praha, Univerzita Karlova.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1977): Modelování a pracovní dovednosti. Praha, Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica. Monographia, 71.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Pour, J. (1981): Psychologie bezpečné jízdy. Praha, Nadas.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1982): Technické simulační prostředky a rozvoj činností člověka. Praha, SNTL.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Stráženeč, M. (1982): Inženýrská psychologie. Praha, SPN.
- Brichcín, M., Hoskovec, J., Štikar, J. (1983): Přístrojové metody v psychologické diagnostice. Bratislava, Psychodiagnostické a didaktické testy.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1984): Malé pracovní skupiny a technické systémy. Praha, Univerzita Karlova.
- Hoskovec, J. (1984): Pro bezpečnou jízdu. 1. - Psychologie řidiče. Praha, Sportpropag.
- Machač, M., Macháčová, H., Hoskovec, J. (1984): Duševní hygiena a prevence zátěže. Praha, SPN.

- Hoskovec, J. (1984): Pro bezpečnou jízdu 2. - Rizikové situace a jejich řešení. Praha, Sportpropag.
- Machač, M., Machačová, H., Hoskovec, J. (1985, 1988): Emoce a výkonnost. Praha, SPN.
- Brožek J. M., Hoskovec J. (1987): J. E. Purkyně and psychology with a focus on unpublished manuscripts. Praha, Academia.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Pour, J. (1989): Bezpieczna jazda. Warszawa, Wydaw. Komunikacji i Łączności.
- Hoskovec, J. (1992): Tajemství experimentální psychologie. Praha, Academia.
- Janoušek, J., Hoskovec, J., Štikar, J. (1993): Psychologický výkladový atlas. Praha, Karolinum, Academia.
- Hoskovec, J., Nakonečný, M., Sedláková, M. (1993, 1994, 1996, 2002): Psychologie 20. století I. Praha, Karolinum.
- Štikar, J., Hoskovec, J. (1995): Přehled dopravní psychologie: historie, teorie, výzkum, aplikace. Praha, Karolinum.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1995): Thomas Garrigue Masaryk (1850-1937) on psychology: six facets of the psyche. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica. Praha, Karolinum.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1997): Psychological ideas and society: Charles University 1348-1998. Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica. Praha, Karolinum.
- Hoskovec, J., Hoskovcová, S. (1998): Psychologie hypnózy a sugesce. Praha, Portál.
- Hoskovec, J., Hoskovcová, S. (2000): Malé dějiny české a středoevropské psychologie. Praha, Portál.
- Hoskovec, J. (2002): Psychologie. Praha, Triton.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Štikarová, J. (2003): Psychologie v dopravě. Praha, Univerzita Karlova.
- Štikar, J., Rymeš, M., Riegel, K., Hoskovec, J. (2003): Psychologie ve světě práce. Praha, Karolinum.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolíková, J. (2006): Psychologická prevence nehod – teorie a praxe. Praha, Karolinum.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolíková, J. (2006): Analýza lidských chyb vedoucích k nehodám. Praha, Fakulta sociálních věd UK.
- Hoskovec, J. (2006): Psychologie - Up to Date. Wien, Verlag Verband Wiener Volksbildung, Edition Volkshochschule.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolíková, J. (2007): Bezpečná mobilita ve stáří. Praha, Karolinum.
- Kapitoly v knihách, konferenční příspěvky (výběr)**
- Hoskovec, J., Diamant, J. (1963, 1964): Czechoslovakian clinical psychology. In: H. P. David (Ed.): International resources in clinical psychology 19-22. New Jersey, State Dept. of Institutions and Agencies.
- Hoskovec, J., Diamant, J. (1964): Czechoslovakian clinical psychology. In: H. P. David (Ed.): International resources in clinical psychology 14-18. New York, McGraw Hill.
- Hoskovec, J. (1964): Hypnosis in Czechoslovakia. In: F. L. Marcuse (Ed.): Hypnosis throughout the World 43-52. Springfield, Illinois, Ch. C. Thomas.
- Horvai, I., Hoskovec, J. (1964): Problems of method in research of human hypnosis. In: D. Müller-Hegemann (Ed.): Aktuelle Hypnose-Probleme 1-8, 20-23, Leipzig, S. Hirzel Verlag.
- Hoskovec, J., Diamant, J. (1966): Clinical psychology in Czechoslovakia. In: L. E. Abt, B. F. Reiss (Eds.): Progress in clinical psychology, 7, 293-306. New York, Grune & Stratton.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1971): The influence of simulator training on driver's behavior in dangerous situations in real traffic. In: Proceedings of International Symposium of Psychological Aspects of Driver Behavior, Noordwijkerhout, Netherlands.
- Hoskovec, J. (1977): Brief review of autoregulative methods. In: M. Machač: Harmonizing of mental states and performance 39-53. Praha, Univerzita Karlova.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1979, 1986, 1990, 1992): Zásady bezpečné jízdy. In: Bambula, O. et al.: Učebnice pro autoškoly, 280-313.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1980): Teorie nehod a přehled metod výběru řidiče. In: Bakalář, Ě. et al.: Alternativní metodika pro vyšetřování řidičů z povolání, 29-62.
- Hoskovec, J. (1985): Ukazatele efektivnosti a kvality spolupráce v malé skupině. In: Janoušek (Ed.): Aktivita, tvořivost a kooperace jako psychologické faktory vědeckotechnického rozvoje, 230-244. Praha, Univerzita Karlova.
- Hoskovec, J., Brožek, J. M. (1992): Czechoslovakia's "Velvet Revolution" and psychology. In: Collection of papers of 11th Cheiron Europe Conference Groningen, 135-141.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1993, 1997, 2005): Academic Psychology in Prague. In: W. G. Bringman, H. E. Lück, R. Miller, Ch. E. Early (Eds.): A Pictorial History of Psy-

- chology, 562-567. Chicago, Berlin, London, Tokyo, São Paulo, Moscow, Prague, and Warsaw: Quintessence Publishing Co, Inc. (1993 German, 1997 English, 2005 Korean, Seoul, Sigma Press).
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1995): Psychology in Czech Republic. In: A. Schorr, S. Saari (Eds.): Psychology in Europe. Seattle, Hogrefe.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1997): Jan Evangelista Purkyně (Purkinje). In: W. G. Bringman, H. E. Lück, R. Miller, Ch. E. Early (Eds.): A Pictorial History of Psychology, 90-96. Chicago, Berlin, London, Tokyo, Sao Paulo, Moscow, Prague, and Warsaw: Quintessence Publishing Co, Inc.
- Hoskovec, J. (2000/2001): Carl Stumpf in Prag (1879-1884). In: W. Baumgartner (Ed.): Brentano Studien. Internationales Jahrbuch der Franz Brentano Forschung, IX 51-61. Würzburg, W. H. Röhl Dettelbach.
- Hoskovec, J. (2002): Desde Europa Central. In: R. Ardila (Ed.): La psicología en el futuro. Los más destacados psicólogos del mundo reflexionen sobre el futuro de su disciplina 199-202. Madrid, Pirámide.
- Šmolíková, J., Štikar, J., Hoskovec, J. (2009): Agresivita řidičů. In: Šucha, M.: Agresivita na cestách. Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolíková, J. (2011): Zdravé stárnutí a bezpečná mobilita. In: I. Gillernová, V. Kebza, M. Rymeš (Eds.): Psychologické aspekty změn v české společnosti. Praha, Grada.
- Hoskovec, J. (2012): Czech Republic. In: D. Baker (Ed.): The Oxford Handbook of the History of Psychology: Global Perspectives. N.Y., Oxford University Press.
- Články**
(výběr)
- Hoskovec, J. (1958): Možnosti hypnózy a sugescie jako výzkumné metody v psychologii. Československá psychologie, 2, 147-154.
- Diamant, J., Dufek, M., Hoskovec, J., Křištof, M., Pekárek, V., Roth, B., Velek, M., Kubičková, M. (1960): An electroencephalographic study of the waking state and hypnosis with particular reference to subclinical manifestations of sleep activity. International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, 8, 4, 199-212.
- Svorad, D., Hoskovec, J. (1960): Mechanismus zvířecí a lidské hypnózy. Československá fyziologie, 9, 183-184.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1960): Posuzování uchazečů o řidičský průkaz z hlediska psychiatrického. Československá psychiatrie, 56, 341-342.
- Křivohlavý, J., Hoskovec, J. (1960): Distribuce velikostí prahových zorných úhlů. Československá oftalmologie, 16, 202-205.
- Svorad, D., Hoskovec, J. (1960): Problém experimentálního modelu tzv. silniční hypnózy. Československá fyziologie, 9, 182-183.
- Svorad, D., Hoskovec, J. (1960): Otázka mechanismu experimentální katatonie. Československá fyziologie, 9, 266-267.
- Svorad, D., Hoskovec, J. (1961): Der Einfluss der Monotonie des Reizfeldes auf Kraftfahrer. Verkehrsmedizin und ihre Grenzgebiete, 8, 231-236, Berlin.
- Svorad, D., Hoskovec, J. (1961): Experimental and clinical study of hypnosis in the Soviet Union and the European socialist countries: Bibliography. American Journal of Clinical Hypnosis, 4, 36-46.
- Hoskovec, J. (1962): Desarrollo Recientes de la Hipnoterapia en la U.R.S.S. (Recent development of hypnotherapy in the USSR). Acta Hypnologica Latinoamericana, 3, 39-53.
- Hoskovec, J. (1962): Hipnosis clínica y experimental en Checoslovaquia. Acta Hypnologica Latinoamericana, 3, 243-252.
- Horvai, I., Hoskovec, J. (1962): Zu manchen Fragen der sogenannten experimentellen hypnotischen Altersregression. Zeitschrift Psychiatrie, Neurologie und Medizinische Psychologie, 14, 215-222.
- Hoskovec, J. (1962): Křetschmerův aktivně hypnotický trénink. Československá psychiatrie, 58, 333-335.
- Hoskovec, J., Svorad, D., Lanc, O. (1963): The comparative effectiveness of spoken and tape-recorded suggestions of body sway. International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, 11, 3, 163-166.
- Hoskovec, J., Horvai, I. (1963): Speech manifestations in hypnotic age regression. Activitas Nervosa Superior, 5, 1, 13-21.
- Hoskovec, J. (1963): Psychoterapeutické aspekty systému Zen. Československá psychiatrie, 59, 406-411.
- Hoskovec, J., Knobloch, F., Řičan, P. (1963): Learyho metoda interpersonální diagnózy osobnosti: pokus o ověření pojmové validity u skupiny neurotiků. Československá psychiatrie, 59, 5, 304-310.
- Horvai, I., Hoskovec, J. (1964): Experimental study on some processes of visual perception influenced by hypnotic suggestion. Activitas Nervosa Superior, 6, 72-73.
- Horvai, I., Hoskovec, J. (1965): Experimental study of hypnotic hallucinations. International Congress of Hypnosis and Psychosomatic Medicine, Paris, April 28-30.
- Hoskovec, J., Horvai, I. (1965): Contemporary Western and Eastern trends in expe-

- rimental and clinical hypnosis. International Congress of Hypnosis and Psychosomatic Medicine, Paris, April 28-30.
- Hermochová, S., Hoskovec, J., Říčan, P. (1965): Zkušenosť s Cattelovým šestnácti-faktorovým dotazníkem osobnosti. Československá psychologie, 9, 3, 338-342.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1965): Psychological testing of lorry drivers in Czechoslovakia. Zeitschrift für Verkehrssicherheit, 11, 46-49. (German).
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1965): Investigation of effectivity of training methods for drivers. Revista de Psicología General y Aplicada, 19, 967-970, Madrid. (Spanish).
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1965): Der Fahrtrainer - ein wirksames Hilfsmittel für Ausbildung von Fahrerschülern. Verkehrsmedizin und ihre Grenzgebiete, 12, 307-312.
- Hoskovec, J., Horvai, I. (1965): Corrientes contemporáneas orientales y occidentales en hipnosis clínica y experimental. Revista Ibero americana de sofrología, 4, 96-99.
- Hoskovec, J. (1965): Hypnotherapy and autogenic training in Eastern Europe. The Japanese Journal of Hypnosis, 10, 1, 1-11. (Japanese).
- Hoskovec, J., Svorad, D. (1966): Recent literature in hypnosis from the European socialist countries. American Journal of Clinical Hypnosis, 8, 3, 210-225.
- Hoskovec, J. (1966): Hypnopedia in the Soviet Union: A critical review of recent major experiments. International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, 14, 4, 308-315.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1966): Soviet psychology in English - translations of books. Soviet Psychology and Psychiatry, 4, 3-4, 100.
- Hoskovec, J. (1966): Hypnopedia in Soviet-union - critical review of recent major experiments. International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, 14, 4, 308-315.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1966): Contemporary psychology in Czechoslovakia - general setting. Psychologia, 9, 1-4, 53-59.
- Hoskovec, J., Cooper, L. M. (1967): Comparison of recent experimental trends concerning sleep learning in the USA and the Soviet Union. *Activitas Nervosa Superior*, 9, 1, 93-96.
- Hoskovec, J., Roth, B., Štikar, J. (1967): Ověřování krátkodobých psychologických testů u narkoleptiků. Československá psychologie, 11, 3, 248-252.
- Hoskovec, J. (1967): A review of some major works in Soviet hypnotherapy. International Journal of Clinical and Experimental Hypnosis, 15, 1, 1-10.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1967): Farmaka a způsobnost k řízení automobilu. Československá psychiatrie, 63, 3, 195-198.
- Hoskovec, J. (1967): Hilgardova vývojově interakční teorie hypnotické susceptibility. Československá psychologie, 11, 1, 59-66.
- Biehl, B. M., Hoskovec, J., Klinger, P., Pour, J., Štikar, J. (1968): The measurement of the fluency of driving. Vienna Traffic Safety Board, Kleine Fachbuchreihe Verkehrspsychologie, 3, 61-66.
- Hoskovec, J., Svorad, D., Smiešková, A. (1968): The antecedent of human hypnosis: Animal hypnosis and its EEG pattern. American Journal of Clinical Hypnosis, 10, 261-264.
- Hoskovec, J. (1968): Psychoanalytická teorie hypnózy. Československá psychologie, 12, 2, 152-156.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J., Biehl, B., Klinger, P. (1968): Rozbor činností řidiče s použitím měření plynulosti jízdy. Československá psychologie, 12, 6, 604-607.
- Hoskovec, J., Svorad, D. (1969): The relationship between human and animal hypnosis. American Journal of Clinical Hypnosis, 11, 3, 180-182.
- Hoskovec, J., Cooper, L. M. (1969): A critical review of methodology of sleep learning experiments. *Activitas Nervosa Superior*, 11, 3, 161-164.
- Hoskovec, J., Biehl, B. M. (1970): Fahrsimulatoren für Forschungszwecke. Kleine Fachbuchreihe Verkehrspsychologie, 4, 129-188.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1970): Legibility of symbols. *Annali della Facolta di Economia e Commercio dell' University di Palermo*, 24, 2, 9.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Biehl, B. M. (1971): Drivers' pulse frequency in skidding. *Accident Analysis & Prevention*, 3, 2, 89-94.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1971): Recent Slavic books in psychology. *Contemporary Psychology*, 16, 717-718.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1971): Validity of driving simulator training. Československá psychologie, 15, 2, 158-162.
- Cooper, L. M., Hoskovec, J. (1972): Hypnotic suggestions for learning during stage I REM sleep. *American Journal of Clinical Hypnosis*, 15, 2, 102-111.
- Hoskovec, J., Štikar, J., Pour, J. (1973): Die Schätzung des Sicherheitsabstandes zwischen Fahrzeugen. Informationen und Mitteilungen, Berufsverband Deutscher Psychologen, Verkehrspsychologie, 5, 64-71.
- Höfner, K. J., Hoskovec, J. (1973): Registrierung der Blickbewegungen beim Auto-

- fahren–bisherige Forschungen. Zeitschrift für Verkehrssicherheit, 19, 222-241.
- Hoskovec, J., Štikar, J., Raouf, A. (1974): The effectivity of vertical traffic signs: experimental approach. *Studia Psychologica*, 16, 3, 220-223.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1975): Přínos psychologie pro racionalizaci práce v dopravě. *Psychologie v ekonomické praxi*, 1, 19-33.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1977): Simulace pracovních činností v systému řídicí operátor – výkonný operátor – technické zařízení. *Psychologie v ekonomické praxi*, 3, 85-95.
- Hoskovec, J., Cooper, L. M. (1978): Investigation and education in hypnosis in Czechoslovakia 1965-1975. *Revista Ibero-Americana de Sofrología*, 6, 44-51. (Spanish).
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1978): Analýza psychomotorického tempa pomocí dotazníků. *Psychologie v ekonomické praxi*, 2, 183-186.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1978): Pracovní dyády a některé možnosti jejich studia. *Psychologie v ekonomické praxi*, 3-4, 182-188.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1979): Sociálně psychologická interakce v silničním provozu. *Doprava*, 1, 63-66.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1981): Uplatnění simulátorů ve strojírenství. *Člověk a práce*, 4, 25-31.
- Hoskovec, J. (1982): Wissenschaftlich begründete Methodik zur Ausbildung von Kraftfahrzeugführern – Voraussetzung für die Erhöhung der Wirksamkeit der Fahrschulen. *Forschungshefte zur Verkehrssicherheit*, 13, 15-20.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1982): Malé skupiny v normálních a ohrožujících situacích. *Psychologie v ekonomické praxi*, 17, 3, 125-133.
- Hoskovec, J. (1984): Josef Brožek and Psychology in Czechoslovakia. *Revista de historia de la psicología*, 5, 1-2, 173-182.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1983): Struktura a komunikace malé skupiny z hlediska výkonnosti i bezpečnosti práce. *Bezpečná práce*, 14, 53-56.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1984): Malé pracovní skupiny při projektování a řízení technických systémů. *Psychologie v ekonomické praxi*, 19, 1, 1-9.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1984): Archiv historie americké psychologie. *Československá psychologie*, 28, 58-60.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1984): Psychologické slovníky v Západní Evropě a v Americe. *Československá psychologie*, 28, 60-61.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1984): Zájmové oblasti amerických psychologů. *Československá psychologie*, 28, 166-169.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1984): Psychologická knihovna Brožkových a Biercova knihovna v Akronu. *Československá psychologie*, 28, 58-60.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1985): Diferenciace zájmů v současné americké psychologii. *Psycholog v Československu*, 16, 2, 69-71.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1986): Czechoslovakia's early applied psychology, psychotechnology in international context. *Revista de Historia de la Psicología*, 7, 3, 39-53.
- Brihcín, M., Hoskovec, J., Janoušek, J., et al. (1986): Rozdíly v koordinaci součinnosti a jejich vlivy na průběh a výsledky společného řešení problému. *Československá psychologie*, 30, 3, 212-219.
- Hoskovec, J. (1987): Ebbinghaus' Einfluss in slawischen Ländern. *Passauer Schriften zur Psychologiegeschichte*, 5, 193-196.
- Hoskovec, J. (1987): Hypnosis in the USSR and Eastern Europe. *Japanese Journal of Hypnosis*, 32, 1, 1-5. (Japanese).
- Brožek, J. M., Förster, J., Hoskovec, J. (1987): J. E. Purkinje (1787-1869) in the context of the historiography of psychology. *Teorie e Modelli*, 4, 3, 3-18.
- Hoskovec, J. (1988): Autogenic training and some other psychoregulative procederes in Europe. *Japanese Journal of Autogenic Therapy*, 8, 1-2, 55-59. (Japanese).
- Hoskovec, J., Förster, J., Brožek, J. M. (1988): Jan Evangelista Purkyně (1787-1869) In memoriam. *APA History of Psychology Newsletter*, 20, 1-2, 4-13.
- Uhlein, H., Hoskovec, J., Brožek, J. M. (1989): Deutsche Psychologie in Prag. *Psychologische Rundschau*, 40, 226.
- Hoskovec, J., Pour, J., Štikar, J. (1990): Die Innovation der Methoden und der Mittel zur Fahrervorbereitung. *Technische Universität Berlin-Dokumentation, Weiterbildung*, 24, 44-49.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1990): Psychology of the scientist: LXII. Prospects of psychology in Czechoslovakia. *Perceptual and Motor Skills* 71, 1, 44-46.
- Odehnal, J., Hoskovec, J., Štikar, J. (1990): Struktura psychologie jako studijního oboru. *Československá psychologie*, 34, 6, 548-553.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1990): Mezinárodní výměna informací v psychologii. *Československá psychologie*, 34, 6, 560-562.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1990): Výuka, výcvik a ověřování profesinální způsobilosti v oblasti užité psychologie v USA. *Československá psychologie*, 34, 6, 562-565.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1991): Dopravní psychologie. *Psychologie v ekonomické praxi*, 35, 82-86.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1991): Počátky poradenství pro volbu povolání v Čechách. *Československá psychologie*, 35, 1, 82-86.

- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1992): Abstracting psychological literature, especially non-English, in the 1990s. *International Journal of Psychology*, vol. 27, 1, 100-109.
- Hoskovec, J., Štikar, J. (1992): Training of driving skills with or without simulator. *Studia psychologica*, 34, 2, 183-187.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1992): Odměny za vynikající výkony v americké psychologii. *Československá psychologie*, 36, 6, 614-615.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1992): Systematický průzkum "lidského kapitálu": iniciativa Americké psychologické společnosti. *Československá psychologie*, 36, 6, 612-614.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1993): Facilitating development of psychology in free Czechoslovakia. *American Psychological Society Observer*, 6, 2, 30-31.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1993): K historii předmětu a pojmu „objektivní psychologie“. *Československá psychologie*, 37, 2, 161-163.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1993): Psychologie ve službách zdraví v USA. *Československá psychologie*, 37, 2, 166-167.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1993): Contributions to the history of psychology. Psychology in communist and postcommunist Czechoslovakia - toward a synthesis. *Psychological Reports*, 73, 1, 239-248.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1994): Czech psychology in international context - Three samples from the 1860th - 1930th. *Psychologie und Geschichte*, 6, 341-346.
- Hoskovec, J. (1994): Přínosy T. G. Masaryka k počátkům české politické psychologie. *Československá psychologie*, 38, 3, 245-248.
- Brožek, J. M., Hoskovec, J. (1995): Contributions to the history of psychology: CI. Psychology in the Czech Republic, 1993-1994. *Psychological Reports*, 77, 22, 531-539.
- Hoskovec, J. (1995): Americký funkcionalismus a jeho ohlas v české pedagogice a psychologii. *Československá psychologie*, 39, 4, 374-379.
- Štikar, J., Hoskovec, J. (1997): Typy nebezpečných situací a způsoby jejich výběru pro výcvikové účely na automobilovém simulátoru. *Psychologie v ekonomické praxi*, 32, 125-134.
- Hoskovec, J. (1998): Psychologická společnost v Československu 1927-1952. *Československá psychologie*, 42, 6, 565-568.
- Hoskovec, J., Casas, E. (1998): The development of the Czech version of the Myers-Briggs Type Indicator - MBTI. *Studia psychologica*, 40, 1-2, 107-114.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1998): Psychology in the Czech Republic, 1995-1998. *Psychological Reports*, 83, 2, 3, 1275-1284.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1998): The beginnings of vocational guidance in Czechoslovakia. *Revista de historia de la psicología*, 19, 1, 165-172.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (1998): Vocational guidance in Czechoslovakia: Its beginnings. *Studia psychologica*, 40, 1-2, 129-133.
- Hoskovec, J. (1999): Psychology and pseudopsychology. *Studia psychologica*, 41, 4, 261-268.
- Brožek, J., Hoskovec, J. (2000): Rané evropské ohlasy Purkyňových "Příspěvků k poznání zraku ze subjektivního hlediska". *Československá psychologie*, 44, 5, 471-473.
- Hoskovec, J., Brožek, J. M. (2000): Contemporary psychology in the Czech Republic. *European Psychologist*, 5, 1, 62-65.
- Wade, N. J., Brožek, J. M., Hoskovec, J. (2002): Images of Purkinje's vision. *History and Philosophy of Psychology*, 4, 2, 1-9.
- Woodward, W. R., Hoskovec, J., Fleisher, M. M., Carpintero, H., Massimi, M. (2004): Obituaries for Josef Brožek (1913-2004). *History of Psychology*, 2004, 7, 3, 297-311.
- Hoskovec, J. (2004): Psychology in the Czech Republic - Changes since 1993. *Psychology Science*, 46, Supplement 1, 22-29.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Štikarová, J. (2004): Řízení motorových vozidel ve stáří. *Psychologie v ekonomické praxi*, 39, 65-73.
- Hoskovec, J., Brožek, J. M. [†2004]. (2006): Norbert Fabián Capek (1870-1942) as a psychologist in Brno, Newark, N. J., and Prague. *Studia minora facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis*, P10, 7-10.
- Hoskovec, J., Brožek, J. M. [†2004]. (2007): Czechoslovakia's early psychotechnics internationally. *Československá psychologie*, 51, Supplement.
- Štikar, J., Hoskovec, J., Šmolíková, J. (2008): Traffic analysis and prevention from the psychological standpoint. *Studia psychologica*, 50, 2, 217-226.
- Šmolíková, J., Hoskovec, J., Štikar, J. (2008): Potenciálně nevhodní agresivní řidiči. *Psychologie v ekonomické praxi*, 43, 3-4, 83-86.
- Šmolíková, J., Štikar, J., Hoskovec, J. (2008): Nebezpečná agresivita mladých řidičů. *Doprava*, 50, 5, 20-23.
- Šmolíková, J., Štikar, J., Hoskovec, J. (2009): Dopravně-bezpečnostní kampaně, jejich teoretická východiska a efektivita. *Doprava*, 51, 3, 27-28.
- Hoskovcová, S., Hoskovec, J., Plháková, A., Šebek, M., Švancara, J., Voboril, D. (2010): Historiography of Czech psychology. *History of Psychology*, 13, 3, 309-334.
- Hoskovec, J. (1964): Hypnóza a sugesce z hlediska psychologického. Praha, Filosofická fakulta University Karlovy. Nepublikovaná kandidátská práce.